

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ & ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

«Ἵνα καί αὐτοί ὦσιν ἡγιασμένοι τῇ ἀληθείᾳ»

(Ιωάν. 17,19)

ΑΓΙΟΤΗΤΑ: Η ΟΔΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012-2013

✠ ✠

ΚΕΡΚΥΡΑ 2012

**©Ιερά Μητρόπολις Κερκύρας
Αγίου Αρσενίου 1, 49100
Κέρκυρα**

τηλ. 2661039912, 81184

e-mail: info@imcorfu.gr

**Τα μαθήματα συνέγραψαν οι κατηχητές
του Ι. Ν. Αγίων Πάντων πόλεως**

π. Θεμιστοκλής Μουρτζανός

πρεσβ. Μαρία Κυτιλή-Μουρτζανού

Μαρία Κάλλου

Ελένη Ρίκου

Τίνα Βλάχου

Στεφανία Καρύδη

Ευγενία Κουτσούρη

Σοφία Κουτσούρη

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός γεννήθηκε το 1714 στο χωριό Μέγα Δένδρο της Αιτωλίας. Οι γονείς του, απλοί στην καταγωγή και ευλαβείς, τον μεγάλωσαν με πίστη στο Θεό και του έμαθαν την αλήθεια του Χριστού και τη ζωή της Εκκλησίας. Σε ηλικία 20 ετών πήγε στο Άγιον Όρος στην περίφημη Αθωνιάδα Σχολή, την οποία διηύθυνε ο Κερκυραίος λόγιος και μετέπειτα αρχιεπίσκοπος Χερσώνος στη Ρωσία Ευγένιος Βούλγαρης. Όταν ο Βούλγαρης, που ήταν άνθρωπος μορφωμένος και ιδιαίτερα καλλιεργημένος, αναγκάστηκε να φύγει από τη Σχολή, επειδή οι προσπάθειές του να ανοίξει το πρόγραμμα σπουδών στα επιτεύγματα της επιστήμης της Ευρώπης δεν ήταν εύκολο να γίνουν αποδεκτές, ο Κοσμάς πήγε στην μονή Φιλοθέου, όπου έγινε μοναχός.

Ο άγιος Κοσμάς είχε μεγάλο πόθο να μεταδίδει γύρω του το λόγο του Θεού. Μάλιστα, είχε αγωνία για τους Έλληνες που δεν ήξεραν γράμματα, κάτι που δεν τους επέτρεπε να καταλαβαίνουν το Ευαγγέλιο και να μπορούν να ζήσουν τη ζωή της πίστης. Μια μέρα, άνοιξε το Ευαγγέλιο στην τύχη και έπεσε στον εξής λόγο του Αποστόλου Παύλου: «κανείς να μη ζητά το καλό του εαυτού του, αλλά ο καθένας να βλέπει τι είναι καλό για τους άλλους» (Α΄Κορ. 10,24). Φωτισμένος από το Θεό πήγε στην Κωνσταντινούπολη και πήρε άδεια από τον Πατριάρχη Σεραφεΐμ Β' και ξεκίνησε προς τις περιοχές της δυτικής Ελλάδος (Ναύπακτο, Βραχώρι, Μεσολόγγι), στη Θεσσαλία και επέστρεψε στην Πόλη. Κατόπιν, πήρε άδεια από τον νέο πατριάρχη Σωφρόνιο Β' και πήγε στις Κυκλάδες και κατόπιν επέστρεψε και πάλι στο Άγιον Όρος. Έπειτα, ξεκίνησε για την τρίτη περιοδεία του στη Θεσσαλονίκη, την Βέροια, την υπόλοιπη Μακεδονία, την Κεφαλλονιά, την Κέρκυρα, τη Ζάκυνθο και στην Ήπειρο. Έκανε μέχρι και θαύματα, για να μπορέσει να πείσει τους ανθρώπους να χτίσουν σχολεία, να μάθουν γράμματα, να μιλάνε ελληνικά και όχι τούρκικα, βλάχικα, σλαβικά, με αποτέλεσμα να ιδρύσει 200 σχολεία!

Ο λόγος του ήταν απλός και προσιτός. Χρησιμοποιούσε εκφράσεις από την καθημερινή ζωή, αλλά ταυτόχρονα ξεχειλίζει από τη χαρά και την ευλογία που το Άγιο Πνεύμα χαρίζει. Κανένας ναός δεν μπορούσε να χωρέσει τον κόσμο που έσπευδε να τον ακούσει. Γι' αυτό κήρυττε σε ένα ύψωμα έξω από κάθε χωριό, αφού έστηνε πρώτα έναν μεγάλο ξύλινο σταυρό. Περίπου δύο χιλιάδες άνθρωποι και πενήντα ιερείς τον ακολουθούσαν όπου κι αν πήγαινε. Προτού μιλήσει τελούσε τον Εσπερινό ή την Παράκληση στην Παναγία και μετά την ομιλία οι ιερείς τελούσαν το ευχέλαιο, την θεία λειτουργία, την εξομολόγηση και την συζήτηση με τους ανθρώπους.

Έφτασε μέχρι την Αλβανία. Εκεί, οι Εβραίοι τον κατηγορήσαν στον Κουρτ Πασά στο Μπεράτι, διότι ενοχλούνταν που ζητούσε από τους χριστιανούς να κρατούνε την Κυριακή ως αργία, να μην πηγαίνουν στο παζάρι που έκαναν οι Εβραίοι εκείνη την ημέρα, και να κρατούνε την ελληνική συνείδηση στην καρδιά τους. «Ψυχή και Χριστός σας χρειάζεται», τόνιζε συνέχεια!

Ο Κουρτ Πασάς διέταξε το μαρτύριο και τον άγιο τον κρέμασαν στο χωριό Κολικόντασι. Οι δήμιοι πέταξαν το σώμα του στο ποτάμι. Τρεις μέρες αργότερα, ένας ιερέας που λεγόταν Μάρκος, ανακάλυψε το λείψανο. Το μάζεψαν και τον έθαψαν τον άγιο με τιμές. Ο Αλή Πασάς των Ιωαννίνων, που ήξερε και αγαπούσε τον άγιο, έχτισε εκκλησία και μοναστήρι κοντά από τον τάφο του. Ο λαός τον αναγνώρισε ως τον νέο απόστολο του Χριστού και της Ελλάδας και ως τον πρίγκιπα των νεομαρτύρων, των ανθρώπων δηλαδή που εξαιτίας της πίστης τους στο Χριστό μαρτύρησαν στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Το 1961 αναγνωρίστηκε επίσημα η αγιότητά του από το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Η μνήμη του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού ή Πατροκοσμά τιμάται στις 24 Αυγούστου κάθε χρόνο.

Ερμηνευτικά σχόλια

είχε πόθο να μεταδίδει γύρω του το λόγο του Θεού: ο άγιος Κοσμάς ήταν μαθητής του Χριστού με όλη του την καρδιά και γι' αυτό ονομάστηκε ισάποστολος. Οι μαθητές είχαν την εντολή από το Χριστό να ταξιδέψουν σε όλη τη γη και να κηρύξουν το μήνυμα του Ευαγγελίου μέσα από τα λόγια που ο Χριστός τους δίδαξε και αυτό έκαναν. Το ίδιο έκανε και ο άγιος Κοσμάς. Γύρισε όλη την Ελλάδα και την Αλβανία, ουσιαστικά με τα πόδια, και μίλησε σε όλους τους ανθρώπους για το Χριστό και την Εκκλησία. Μάλιστα, όπως οι μαθητές μαρτύρησαν για την αγάπη του Χριστού, έτσι και ο Άγιος Κοσμάς.

κανείς να μη ζητά το καλό του εαυτού του: όποιος κάνει το καλό στους άλλους, τελικά ωφελεί και τον εαυτό του, γιατί υπακούει σ' αυτό που θέλει ο Θεός! Έτσι, ενώ φαίνεται ότι αφήνει τον εαυτό του στην άκρη, τελικά δίδοντας αγάπη στους άλλους γεμίζει χαρά και ευλογία από το Θεό. Βέβαια, αυτό θέλει κόπο και αγώνα. Ίσως φέρει και μαρτύριο. Όμως έτσι κανείς αγιάζει και γίνεται ξεχωριστός άνθρωπος, όπως ο άγιος Κοσμάς.

αν επρόκειτο να αποκαταστήσει την βασιλεία του Ισραήλ: οι Απόστολοι, καθώς δεν είχαν λάβει το Άγιο Πνεύμα, νόμιζαν ότι ο Χριστός θα έφευγε από αυτή την γη, για να ξαναέρθει και να γίνει βασιλιάς του Ισραήλ, δίνοντας στους Εβραίους την ελευθερία από τους Ρωμαίους. Όμως ο Χριστός σταυρώθηκε για να φέρει σε όλους τους ανθρώπους την ελευθερία από το κακό και την αμαρτία και όχι να περιοριστεί σε ένα επίγειο βασίλειο. Γι' αυτό και τους λέει ότι δεν είναι αρμοδιότητά τους να ασχολούνται με το πώς θα έρθει το μέλλον στον κόσμο. Έργο τους είναι να δίδουν μαρτυρία για τη δική Του παρουσία στον κόσμο.

πήρε άδεια από τον Πατριάρχη: μέσα στην Εκκλησία σεβόμαστε την τάξη και την σειρά που υπάρχει. Προηγείται ο Πατριάρχης, μετά ο επίσκοπος και μετά ο ιερέας. Έτσι, ο άγιος Κοσμάς, ακόμη κι αν επρόκειτο να κάνει ένα έργο που το ήθελε ο Θεός, πήρε την ευχή του Πατριάρχη. Η υπακοή και ο σεβασμός είναι σπουδαίες αρετές στη Εκκλησία, όπως και στην οικογένεια και στο σχολείο, το να μην κάνει δηλαδή κανείς του κεφαλιού του, αλλά να ρωτάει και να ακούει

να χτίσουν σχολεία: χωρίς σχολεία οι άνθρωποι δεν μπορούν να προοδεύσουν, αλλά ούτε και να κρατήσουν τη γλώσσα, άρα και την αγάπη για την πατρίδα, όπως επίσης και την πίστη στο Θεό. Αυτός που δεν μπορεί να καταλάβει τι λέει η Εκκλησία, το Ευαγγέλιο και η πίστη, επειδή δεν ξέρει τη γλώσσα, σιγά- σιγά θα ξεχάσει και την πίστη. Γι' αυτό ο άγιος Κοσμάς ήθελε οι Έλληνες να χτίσουν σχολεία, για να μαθαίνουν τα παιδιά γράμματα και να μπορούν να κρατάνε και την πίστη και την ελληνικότητα ζωντανή.

ξύλινος σταυρός: ο άγιος Κοσμάς δείχνει ότι η ζωή της πίστης είναι στηριγμένη στο σταυρό και την ανάσταση, όπως επίσης και ότι αυτά τα οποία έλεγε στους ανθρώπους δεν ήταν δικά του λόγια, αλλά τα λόγια του Χριστού και του Ευαγγελίου.

Ψυχή και Χριστός σας χρειάζεται: το μήνυμα του αγίου Κοσμά είναι συγκλονιστικό. Αν θέλουμε η ζωή μας να έχει νόημα χρειάζεται να κοιτούμε την ψυχή, δηλαδή το πώς μέσα μας θα υπάρχει ο Χριστός με την αγάπη, την αρετή, την συμμετοχή μας στα μυστήρια της Εκκλησίας και την υπακοή στα μηνύματα του Ευαγγελίου. Αυτό είναι σπουδαίο για τις μέρες μας, που οι άνθρωποι βασανιζόμαστε από την οικονομική κρίση και δεν ξέρουμε από πού να πιαστούμε. Η Εκκλησία μας δείχνει την αλήθεια που είναι ο Χριστός και η φροντίδα για την ψυχή μας.

οι Εβραίοι: για τον μωσαϊκό νόμο η αργία είναι το Σάββατο. Όμως για μας τους χριστιανούς η αργία είναι η Κυριακή που πηγαίνουμε Εκκλησία. Οι Εβραίοι τηρούσαν την αργία του Σαββάτου και έκαναν το παζάρι την Κυριακή. Οι Έλληνες άφηναν τη λειτουργία και πήγαιναν να ψωνίσουν. Ο άγιος Κοσμάς το κατήγγειλε αυτό, με αποτέλεσμα οι Εβραίοι να θυμώσουν μαζί του και να τον οδηγήσουν στο θάνατο.

Ερωτήσεις

1. Γιατί ο άγιος Κοσμάς πήγε στο Άγιον Όρος;
2. Δεν είναι αρκετό να πιστεύουμε στο Χριστό; Πρέπει να μαθαίνουμε και γράμματα;
3. Πόσα σχολεία ίδρυσε ο Άγιος Κοσμάς;
4. Γιατί έβαζε έναν σταυρό στο ύψωμα του χωριού ο άγιος Κοσμάς;
5. Τι σημαίνει «ψυχή και Χριστός σας χρειάζεται»;

Συμπέρασμα

Η Εκκλησία ζητά από μας να κρατούμε στην καρδιά μας τον λόγο: «Ψυχή και Χριστός μας χρειάζεται»!

Απολυτίκιο του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού (ήχος γ')

Θείας πίστεως διδασκαλία, κατεκόσμησας την Εκκλησίαν, ζηλωτής των Αποστόλων
γενόμενος και κατασπείρας τα θεία διδάγματα, μαρτυρικώς τον αγώνα ετέλεσας· Κοσμά
ένδοξε, Χριστόν τον Θεόν ικέτευε, δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

Ώρα για παιχνίδι,

ΣΓΦΞΝΚΟΣΜΑΣΟΑΙΤΩΛΟΣΞΚΛΜΗΦΞΝΩΗΜΕΓΑΔΕΝΔΡΟΝΕ
ΥΓΕΝΙΟΣΒΟΥΛΓΑΡΗΣΛΚΕΗΓΦΔΣΑΕΡΡΤΤΥΘΙΟΠΚΕΚΗΑΓΙΟΝΟΡ
ΟΣΚΕΗΓΦΔΡΤΦΙΛΟΘΕΟΥΚΕΗΥΤΡΦΩΒΑΒΑΝΗΑΑΑΗΑΞΑΚΑΛΑΑ
ΚΣΧΟΛΕΙΑΑΚΕΗΓΡΤΘΣΣΤΑΥΡΟΣΞΓΥΙΟΔΚΟΥΡΤΠΑΣΑΣΜΝΒΩΨ
ΔΓΗΞΚΛΟΙΘΕΒΡΑΙΟΙΚΕΗΓΦΔΣΨΥΧΗΛΚΕΗΓΦ

Βρες στο κρυπτόλεξο 10 λέξεις από την ιστορία που άκουσες και διάβασες. Τις λέξεις θα τις βρεις διαβάζοντας με προσοχή τα γράμματα το ένα μετά το άλλο.

Να ζωγραφίσεις τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό να διδάσκει τους Έλληνες:

